CONCURSUL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR DECLARATE VACANTE/REZERVATE ÎN UNITĂŢILE DE ÎNVĂŢĂMÂNT PREUNIVERSITAR
11 iulie 2018

Probă scrisă
Limba și literatura turcă maternă

Varianta 3

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

BIR DELİ AĞAÇ

Soba yakmasını da, sobayı söndürmeden mangala ateş çekip yeniden doldurmasını da son birkaç gelişinde adama baka baka öğrenmeye uğraşmıştı kız. Başarabileceğinden kuşkuluydu ama öyle çok istiyordu ki başarabilmeyi. Hiç ses etmeden, korka korka açtı sobanın kapağını. Korların kıpkızıl parlaklığı gözlerini, ateşin sıcaklığı yüzünü yaktı bir anda. Elini titretmemeye çalışarak küreği doldurdu, geri çekti. Sonra bir kez daha. kalan korları tuğla tabana yaydı, içerde gereğinden fazla kor bıraktığını, bir kürek daha çekebileceğini düşündü; ama sobayı büsbütün söndürmekten çekiniyordu. Dikkatinin yoğunluğundan alt dudağını alabildiğine ısırmış, gözlerini dört açmıştı. Odunları dizdi. Alta ince ve kısaları, üste de kalınları koydu adamın her zaman yaptığı gibi. Olabileceğince az gürültü çıkararak sürdürüyordu işi. Bitirdiğinde kan ter içinde kalmıştı.

Mangalı adama daha yakın bir yere taşıdı.

Hemen yanı başına çömeldi. Buradan ona bakabiliyordu. Arkasındaydı çünkü, bakışlarıyla onu tedirgin etmeyeceği bir yerdeydi... Yüzü alev alev yanıyordu mangaldan vuran ateşin ısısıyla. Bir yandan da göğsünde yüreğinin gittikçe büyüdüğünü, büyüdüğünü, ama ne denli büyürse büyüsün adama duyduğu sevgiyi sığdırmaya bir türlü yetmediğini duyuyordu. Bunu günün birinde ona söylemeyi göze alabilecek miydi?

Pınar Kür

1. Metnin anafikir ve yedek fikirlerini meydana getiriniz. **2 puan**
2. Verilen metin hangi edebî türüne aittir? **2 puan**
3. Metne dayanarak insanın fizikî ve moral niteliklerini meydana getiriniz. **2 puan**
4. Edebî portre ve tablo arasında ayniyet ve farklılıkları inceleyiniz. **2 puan**
5. Metne dayalı tasvirin öneminden bahsediniz. **2 puan**
6. Sorulara bağlı, hayatımızda yer alan tabloların öneminden bahsederek, 900-1500 kelimelik bir kompozisiyon yazınız. Kompozisiyon içerisinde, geleneksel motif, fikir, uslup, delil, ve yazı tekniklerini meydana getiriniz. **20 puan**

Not! Doğru verdiğinız cevaplara **ikişer puan** verilir. Kompozisiyon düzenlemesine **10 puan** verilir (geleneksel motif, fikir, uslup, delil ve yazi teknikleri doğru sıralanmasına). Kompozisiyon yazmasına **10 puan** verilir (plân ve mantıkça fikir düzenine, mantıklı analiz ve delil getirmesine, edebî dil kullanmasına, doğru noktalanmasına, kelime sayısı şartlarına uymasına).

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

GARİP

Vezinle kafiyenin her şeye karşın birer sınırlama olduğunu da kabul edelim. Bunlar şairin düşüncesine, duyarlığına egemen oldukları gibi, dilin biçiminde de değişiklikler yapıyorlar. Nazım dilindeki sözdizimi gariplikleri, vezinle kafiye zorunluğundan doğmuş. Bu gariplikler belki de anlatımı genişletmesi bakımından, şiir için yararlı olmuştur. Üstelik onların, nazım kaygılarının dışında bile baştacı edilmeleri olasılığı vardır. Fakat bu kuruluş, bazılarının kafalarına «şiir dilinin kendine özgü yapısı» diye dar bir anlayış getirmiş. Bu tür insanlar birtakım şiirleri reddederlerken «Konuşma diline benzemiş,» diyorlar. Köklerini vezinle kafiyeden alan bu anlayış, gerçek akış yolunu arayan şiirde hep aynı görece garipliği bulacak, onu kabul etmek istemeyecektir.

Orhan Veli

1. Şaire göre şiir nasıl meydana gelir? **3 puan**
2. "Vezinle kafiyenin her şeye karşın birer sınırlama olduğunu da kabul edelim. Bunlar şairin düşüncesine, duyarlığına egemen oldukları gibi, dilin biçiminde de değişiklikler yapıyorlar." Cümlelerden neler anlıyorsunuz? **3 puan**
3. "«Şiir dilinin kendine özgü yapısı»" fikre göre 30- 50 kelimelik bir açıklama yazınız. **3 puan**
4. Vezin ve kafiye türlerini açıklayınız. **3 puan**
5. Yeni şiirin koşulları hangileridir? **3 puan**
6. Metnin altıncı cümlesindeki noktalama işaretlerinin rolünden bahsediniz. **3 puan**
7. "Özgü" ve "gerçek" kelimelerin zıtanlamlılarıyla cümle kurunuz. **3 puan**
8. "Değişiklikler" kelimesinin gramerce yapılmasını açıklayınız. **3 puan**
9. "Bazılarının" kelimesini morfoloji bakımından inceleyiniz. **3 puan**
10. "Kafa" kelimesinin eşanlamlısıyla cümle kurunuz. **3 puan**

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Aşağıdaki parça IX. sınıfı Müfredatındandır.

Competenţe specifice	***Conţinuturi***
2.4 analiza componentelor structurale şi expresive ale textelor literare studiate şi discutarea rolului acestora în tratarea temelor	*- componente structurale şi expresive (elemente de construcţie a subiectului şi a personajelor în texte epice; simboluri centrale în texte lirice; figuri de stil)*
3.2 compararea unor argumente diferite în vederea formulării unor judecăţi proprii	*- interpretări şi judecăţi de valoare*

(Programa şcolară pentru clasa a IX-a aprobată prin OMECT nr 3458/09.03.2004)

Eğitim-öğretim sürecinde eğitim ve öğretimin özelliklerini meydana getiren yukarıdaki tabloda geçen kazandırılacak becerilere göre şu hususlara dikkat edilecektir:

1. Eğitim-öğretim metotlarından iki tanesini kullanarak, öğrenciye beceri kazandırma yöntemini açıklayınız. **12 puan**
2. Didaktik faaliyetlerin düzenlenmesinde iki şekilden yararlanarak bu şekillerin faaliyetlerin düzenlenmesindeki teşvik edici faydalarının gerekliliğini belirtiniz. **8 puan**
3. Didaktik faaliyetlerin düzenlenmesinde eğitim araç-gereçlerinin etkisini iki farklı malzemeyi birbiriyle karşılaştırarak belirtiniz. **8 puan**
4. Eğitim-öğretim sürecinde eğitim çevresinin önemini belirtiniz. **2 puan**